

22q11-deletions- syndromet

22q11-deletionssyndromet är en kromosom-
avvikelse som påverkar kroppen på flera sätt.
Symtomen varierar men de flesta har ätsvårig-
heter, påverkat tal och inlärningssvårigheter
eller lindrig intellektuell funktionsnedsättning.
Hos många är immunsystemet påverkat.
Hälften har medfött hjärtfel.

22q11-deletionssyndromet kan vara ärftligt men uppkommer
oftast som en nymutation. I Sverige föds ungefär 25 barn
med syndromet varje år.

SYM TOM

Många med syndromet föds med nedsatt gomfunktion som
beror på gomspalt eller andra förändringar i gommen. Det
gör att barnen har svårt att suga och svälja och lätt får upp
mat i näsan. Barnen kan också ha ätsvårigheter som beror
på att hjärtfunktionen är påverkad. Ätsvårigheter kan också
bero på nedsatt muskelspänning och muskelsvaghet. En
del har gastroesofageal reflux som innebär att magsäckens
innehåller kommer tillbaka upp i matstrupen. Det kan
orsaka kräkningar och smärta.

Hälften av barnen har hjärtfel som ger symtom tidigt.
Hos en del barn är hjärtfelen lindriga, andra har svåra
hjärtfel. Återkommande luftvägsinfektioner och öron-
inflammationer är vanligt.

Den motoriska utvecklingen brukar vara påverkad men
de allra flesta lär sig gå vid två års ålder.

När barnen blir äldre och börjar skolan märks ofta fler
symtom, som inlärningssvårigheter och svårigheter med
socialt samspel. Ungefär hälften har en intellektuell
funktionsnedsättning som brukar vara lindrig.

ORSAK

22q11-deletionssyndromet orsakas av en förlust av en
liten del av den långa armen på en av kromosomerna i
kromosompar 22.

BEHANDLING

Svåra hjärtfel opereras. Ibland görs operationerna i flera
steg vid olika tillfällen.

Ätsvårigheter utreds av ett nutritionsteam som ger råd
om kost, träning och hjälpmedel som kan underlätta och
stimulera ätandet. En del barn behöver få näring via en
sond eller så kallad knapp.

Ibland behöver gommen opereras.

Immunsystemets funktion utreds hos nyfödda med
syndromet eftersom svår immunbrist kan vara livshotande.
Barn som har många infektioner kan behöva både tillfällig
och förebyggande behandling med antibiotika.

De flesta med 22q11-deletionssyndromet behöver
habilitering som samordnas med den medicinska utred-
ningen och behandlingen. Insatserna anpassas efter varje
barns behov och fortsätter i vuxen ålder.

RESURSER PÅ RIKS- OCH REGIONNIVÅ

I Göteborg, Lund och Stockholm finns specialistteam
som ställer diagnos, utreder och behandlar personer med
22q11-deletionssyndromet.

Vid universitetssjukhusen finns Centrum för sällsynta
diagnoser (CSD) som kan ge vägledning och information
om ovanliga sjukdomar och syndrom.

SAMHÄLLETS STÖDINSATSER

Barn, ungdomar och vuxna med funktionsnedsättningar
kan få olika typer av stöd och insatser. Mer information om
samhällets stöd finns att läsa i Socialstyrelsens
kunskapsdatabas om sällsynta hälsotillstånd under
”Samhällets stödinsatser”.

INTRESSEORGANISATIONER

Föreningen 22q11

Riksförbundet Sällsynta diagnoser

LÄS MER

Det här är en kort sammanfattning av texten om
22q11-deletionssyndromet som finns i Socialstyrelsens
kunskapsdatabas om sällsynta hälsotillstånd.

Informationscentrum för sällsynta hälsotillstånd

Informationscentrum för sällsynta hälsotillstånd vid
Ågrenska har i uppdrag av Socialstyrelsen att producera
texterna som publiceras i kunskapsdatabasen för sällsynta
hälsotillstånd.

E-post: sallsyntahalsotillstand@agrenska.se

Texten om det sällsynta hälsotillståndet är reviderad
mars 2019.